

Tajemství staré truhly

Postavy:

- **Vypravěč:** Starší postava, která vypráví příběh a také se občas zapojí do děje.
- **Děti:** Tomáš, Míša, Mia a Anička.
- **Hlas Svatého Václava:** Hlas ze zákulisí.

Scéna: Jednoduchá scéna znázorňující starou půdu. Rozházené krabice, staré hadry, pár hraček.

- **Truhla:** Velká, dřevěná, uprostřed. Natočená levým předním rohem k publiku (viditelný zámek).
- **Křeslo:** Staré, umístěné vlevo.
- **Rekvizity:** Panenka, dalekohled, klobouk (v krabicích), látky/záclony v pozadí, žebřík.

Dějství I. – Odpuštění

(Zní hudba. Vypravěč pomalu přichází na scénu.)

VYPRAVĚČ: Vítejte na půdě plné vzpomínek. Cítíte tu vůni starého dřeva a papíru? Každý kout tu šeptá příběhy, které čas nezapomněl. A dnes si povíme jeden z těch nejstarších... Kdysi dávno v naší zemi žil kníže jménem Václav. Nebyl to kníže z pohádek, který by se utkával s draky nebo hledal slávu v bitvách. Jeho boj byl jiný — tichý, ale odvážný. Bojoval proti nespravedlnosti a lidské lhostejnosti. Snažil se naučit lidi, jak být k sobě laskaví. A lidé ho milovali, protože byl spravedlivý a každého si vážil.

Říká se, že jednou ukryl na půdu truhlu, která měla chránit to nejcennější. Ne zlato, ne drahokamy — ale něco mnohem vzácnějšího. Něco, co si nejde jen tak koupit. Co to bylo, nikdo přesně neví. Jen šeptaná slova, staré zápisky a tiché domněnky naznačují, že uvnitř se skrývá dar, který může změnit srdce člověka. Ale truhla zůstává zavřená. A ten, kdo by ji chtěl otevřít, musel by nejprve najít tři klíče. Ale kde začít? Prý jsou ukryté tam, kde se minulost dotýká přítomnosti...

(Vypravěč odejde. Hudba doznívá. Vběhnou děti. Anička, Tomáš a Mia hrají na schovávanou. Míša se zastaví, založí ruce a sedne si stranou. Mia hledá ostatní.)

MIA: *(vykroukne)* Tomáš, vidím tě! Deset, dvacet, Tomáš!

TOMÁŠ: *(vyleze)* Ale ne! Jak jsi mě našla?

ANIČKA: *(vyleze zpoza truhly)* Já našla super schovku! Pojd'te se podívat! Míšo, jdeš taky?

MÍŠA: *(zamračeně)* Ne. Nemám náladu.

MIA: Pořád kvůli včerejšku na hřišti? *(Míša se otočí zády. Anička si všimne truhly.)*

ANIČKA: *(vykřikne dramaticky)* Hele! Truhla! Třeba je tam poklad! Zlato, drahokamy.

TOMÁŠ: Nebo staré ponožky! *(smějí se)* Pojd'me ji otevřít! *(zkoumají truhlu)*

MÍŠA: *(pomalu jde k truhle)* Je zamčená... Kde jsou klíče?

MIA: *(najde za truhlou papír)* Tady je nějaká zpráva. Poslouchejte: *(čte do hudby)* „Neváží víc než pírkó,

a přesto tíží celé srdce. Nezní jako vítězství, ale v tichu přináší mír. Nechce nic na oplátku, a přesto mění vše. Je to dar, co nejde koupit, jen nabídnout. Co je to?“

ANIČKA: *(zamyslí se)* To je těžké... Možná láska?

TOMÁŠ: Nebo kamarádství?

MIA: Blízko. Ale zkuste si představit, když vám někdo ublíží... a vy se rozhodnete mu to nevracet.

MÍŠA: *(tiše)* Odpuštění?

MIA: *(přikývne)* Ano. První klíč získá ten, kdo umí odpouštět. V odpuštění je velká síla.

TOMÁŠ: *(podívá se na Míšu)* To je asi na nás dva.

MIA: Míšo, Tomáš se ti chtěl omluvit, ale ty jsi utekl.

MÍŠA: *(jde k Tomášovi)* Tomáši... promiň. Včera na hřišti, když jsi hrál s klukama, jsem ti schválně vzal míč a hodil ho přes plot. A pak jsem řekl, že jsi trapnej. Byl jsem naštvanej, že mě nevzali do týmu. Mrzí mě to.

TOMÁŠ: A já se ti smál, že jsi zakopl. Nepomohl jsem ti. To nebylo fér. Odpustíš mi?

MÍŠA: *(přikývne)* Jo. Odpouštím.

(Podají si ruce a obejmou se. Anička zatáhne za provázek u žebříku a vyklouzne první klíč.)

ANIČKA: Podívejte! První klíč. *(podává ho)* Patří vám oběma.

TOMÁŠ: *(vezme klíč, podívá se na něj a podá ho Míšovi)* Vezmi si ho ty. Ty jsi ho našel. *(Míša přijme klíč a schová si ho za tričko.)*

PŘECHOD (cca 60 vteřin): Děti aktivně hledají dál. Anička prohledává krabice vpravo. Mia najde panenku, čistí ji. Míša prozkoumává kufr a křeslo. Tomáš si hraje s nalezeným kloboukem.

Dějství II. – Pomoc

(Anička objeví v krabici druhý pergamen.)

ANIČKA: Podívejte! Je tu další hádanka! *(Děti se seběhnou. Čte do hudby)* „Neumí létat, a přesto tě zvedne. Nehřeje jako slunce, ale zahřeje srdce. Nepotřebuje slova, a přesto řekne: Jsem tu pro tebe. Co je to?“

TOMÁŠ: Možná úsměv?

MIA: Nebo objetí?

MÍŠA: Něco, co děláme pro druhé...

ANIČKA: Pomoc! Když pomůžeš, zvedneš druhého. A rozzáříš den.

(Všimnou si Vypravěče v křesle. Snaží se něco najít na zemi, nemůže se ohnout.)

VYPRAVĚČ: *(povzdechne si)* Ach jo, já nešika. Spadly mi brýle a bez nich nic nepřečtu. A jak mě bolí v zádech, nemůžu se pro ně ani ohnout. Všichni mi připadáte jako čtyři barevné šmouhy. Myslím, že ta fialová je Mia.

MIA: *(směje se)* My vám pomůžeme, dědečku!

(Mia zvedá brýle, Tomáš přinese deku, Anička pití, Míša polštář.)

MÍŠA: Počkejte, dědečku. Tady je polštář, ať vás nebolí záda. *(podloží mu ho)*

VYPRAVĚČ: *(nasadí si brýle)* Děkuji, děkuji vám, moji milí. Jste moje záchrana. Víte, když mi takhle pomůžete, není to jen moje radost. Je to radost, která je teď mezi námi všemi. Cítíte to teplo? To není jen z té deky.

(Ozve se cinkavý zvuk z krabice.)

MIA: *(ukáže směrem k zvuku)* Druhý klíč! **MÍŠA:** *(tiše)* Pomoc... to byla ta odpověď. *(Mia si schová klíč za tričko)*

PŘECHOD (cca 60 vteřin): Děti pátrají. Anička prohlíží fotoalbum *(krabici „neotvírat“ odloží)*. Mia pomáhá Aničce, pak zašeptá něco Vypravěči. Míša pomáhá Tomášovi s krabicí nářadí, pak zkoumá vánoční ozdoby. Tomáš zkoumá kouty dalekohledem.

Dějství III. – Úcta ke starším

(Míša najde poslední pergamen ve vánočních ozdobách.)

MÍŠA: Je tu poslední hádanka. Poslouchejte: *(čte do hudby)* „Nemluví nahlas, a přesto říká mnoho. Neptá se, ale naslouchá. Nezárí jako zlato, ale je vzácnější. Když ji dáš starším, roste i v tobě. Co je to?“

TOMÁŠ: Možná ticho?

MIA: Nebo moudrost?

MÍŠA: Ale moudrost se musí slyšet... možná je to naslouchání?

ANIČKA: Nebo úcta? Když někomu nasloucháš, dáváš mu tím najevo, že ti na něm záleží.

(Všimnou si Vypravěče, jak drží starý svitek nebo knihu.)

MÍŠA: Dědečku, vy vypadáte, jako byste se právě vrátil z minulého století.

VYPRAVĚČ: *(s úsměvem)* To je možná pravda. Ale tehdy se aspoň nevybýjela baterka u každé vzpomínky. *(děti se zasmějí)*

TOMÁŠ: Dědečku, co jste si přál jako malý kluk?

VYPRAVĚČ: *(děti si k němu sednou)* Měl jsem sen, že budu létat jako pták. Jednou jsem si na ruce přivázal peří a skočil z pařezu. Myslíte, že jsem letěl? *(chvíli počká)* Ne. Ale přistál jsem měkce... Ale nejvíc ze všeho jsem si přál mít kamaráda, se kterým bych si mohl o všem povídat. Měl jsem jednoho, jmenoval se Jirka. Byli jsme chudí. Jednou jsem k Vánocům dostal krásného dřevěného koníka. Hráli jsme si s ním každý den. A pak, jednou na jaře, mi koník spadl do potoka a voda ho odnesla. Brečel jsem. Ale víte, co je zvláštní? Dnes už si skoro nepamatuju, jak ten koník vypadal. Ale přesně si pamatuju, jak mě Jirka tehdy objal kolem ramen a řekl: „To nevádí, zítra si postavíme loďku.“ Hračky se rozbijí, ale vzpomínka na to, že jste tu pro sebe byli... to je poklad, který vám nikdo nevezme.

(Světlo ukáže na poslední klíč.)

TOMÁŠ: Poslední klíč! *(vezme ho a podá Aničce)*

HUDEBNÍ VSUVKA

MÍŠA: Máme je všechny. Opuštění, pomoc a úctu. *(jdou k truhle s klíči)*

ANIČKA: Tak moment! Než to otevřeme... musíme si to zapamatovat. Zazpívejme si o tom!

PÍSEŇ:

R: Tři klíče máme, už nečekáme, na tři hádanky odpovědi známe.
Co ale nevíme, co truhla skrývá, kdo se jen do ní první podívá?

1. Někdy se slova jak kameny hází, vztahy se lámou, důvěra kazí. Jen ten, kdo umlčí bouři v sobě, najde první klíč v každé době.
 2. Někdy se člověk sám v sobě ztratí, a neví, kudy se zpátky vrátí. Když podáš druhému pomocnou ruku, druhý klíč získáš – na to dám ti ruku.
 3. Někdy se moudrost v tichosti skrývá, v očích, kde čas už pomalu splývá. Kdo naslouchá srdcem, ne jenom uchem, třetí klíč najde – přiletí vzduchem.
-

Dějství IV. – Odhalení

(Ticho. Děti stojí před truhlou s klíči. Váhají.)

MIA: Možná bychom se měli podívat všichni... najednou.

ANIČKA: My odemkneme... a Tomáš otevře víko.

(Děti naznačují odemykání. Tomáš položí ruce na víko, rozhlédne se a pomalu otevře. Z truhly vyjde velké světlo, které zhasne. Truhla je prázdná. Zklamané obličeje.)

TOMÁŠ: Nic tam není!

MIA: To není možné... Byli jsme tak opatrní.

MÍŠA: Všechno jsme udělali správně.

ANIČKA: Ale... tady není žádné zlato. Ani drahokamy.

(Pauza. Začne znít hudba. Děti ztuhnou v pohybu, jako by je hlas „zastavil“.)

HLAS SVATÉHO VÁCLAVA (do hudby): Moji milí, poklad, který hledáte, se nedá zavřít do truhly. Je to světlo, které jste v sobě rozsvítili: světlo odpuštění, které zahnal stíny, teplo pomoci, které zahřálo srdce, a moudrost, která se rodí z úcty a tichého naslouchání. Noste ten poklad v sobě a dělte se o něj. Čím víc ho rozdáte, tím víc ho budete mít. A pamatujte — každé dobro, které konáte, je odrazem světla, které vám Bůh vložil do vašeho srdce.

(Děti se pomalu otáčejí k publiku. Anička se znovu podívá do truhly a pak na ostatní.)

ANIČKA: Možná to světlo... je v nás. A to je víc než zlato. *(Děti se usmějí. Vypravěč k nim s láskou přijde.)*

VYPRAVĚČ: *(k dětem)* Tak co, děti... našli jste poklad? *(děti tiše přikývnu)* *(Vypravěč se obrátí do publika)* A co vy, milí diváci? Viděli jste ho taky? Možná jste si ho nevšimli, protože nebyl ze zlata ani z drahokamů. Ale byl tu — mezi námi. Poklad, který kníže Václav ukryl, nebyl určen k nalezení, ale k

pochození. A dnes jsme společně pochopili, že skutečným pokladem je láska. Láska, která odpouští, pomáhá, naslouchá. Noste ji v sobě, pečujte o ni... a hlavně ji rozdávejte dál. Protože čím víc ji dáte, tím víc jí budete mít. A pak — možná — se svět kolem nás opravdu změní.

(Hudba doznívá. Vypravěč usedá do křesla a zavírá oči. Okamžik ticha. Poté se truhla znovu rozsvítí. Děti jdou k Vypravěči, pokládají mu ruce na ramena. Mia se dotkne jeho ruky. Vypravěč otevírá oči, je dojat.)

MIA: Pojd' s námi, dědečku!

(Vypravěč vstává, bere Miu za ruku. Dědeček jde první, za ním děti v zástupu odcházejí ze scény. Hudba doznívá cca 45 vteřin a pomalu slábne spolu se světlem z truhly.)

KONEC

O autorství a užití scénáře

Tento scénář byl vytvořen s úctou k tradici a s cílem předat dětem i dospělým hodnoty, které v dnešním světě považujeme za skutečné poklady.

- **Autorství:** Text scénáře je majetkem divadelního souboru **Hrajeme pro Pána**.
- **Pravidla pro sdílení:** Tento scénář poskytujeme volně k nahlédnutí i stažení. Budeme velmi rádi, pokud příběh o třech klíčích a knížeti Václavovi ožije i ve vaší farnosti, škole či souboru.
- **Podmínka realizace:** Prosíme o zachování úcty k autorům. V případě veřejné realizace uveďte v programu či v úvodu představení název našeho souboru: *"Inscenováno podle scénáře souboru Hrajeme pro Pána"*.
- **Zpětná vazba:** Pokud hru nacvičíte, dejte nám vědět! Velmi nás potěší zpráva, fotografie nebo krátké video z vaší verze "Tajemství staré truhly".